

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

2025 için Dünya Limit Aşım Günü Belirlendi

Dünya Bankası "Unlivable" Raporu ile Şehirlerdeki Yaşanmaz Sıcaklıklara Karşı Uyarıda Bulundu

Karbon Fiyatlandırmasının Durumu ve Trendleri 2025 Raporu Yayınlandı

Otomotiv Üreticileri ve Tedarikçileri İçin Yeni SBTi Standart Taslağı Yayınlandı

Tekstil ve Hazır Giyim Sektör Standardı için Kamuoyu Görüş Süreci Başlatıldı

Türkiye'nin İlk İklim Kanunu Yasalaştı ve ETS Yönetmelik Taslağı Yayınlandı

Uluslararası Fon Kuruluşlarının Türkiye'ye Yönelik Yeşil Dönüşüm Finansman İmkanları Belgesi Yayınlandı

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

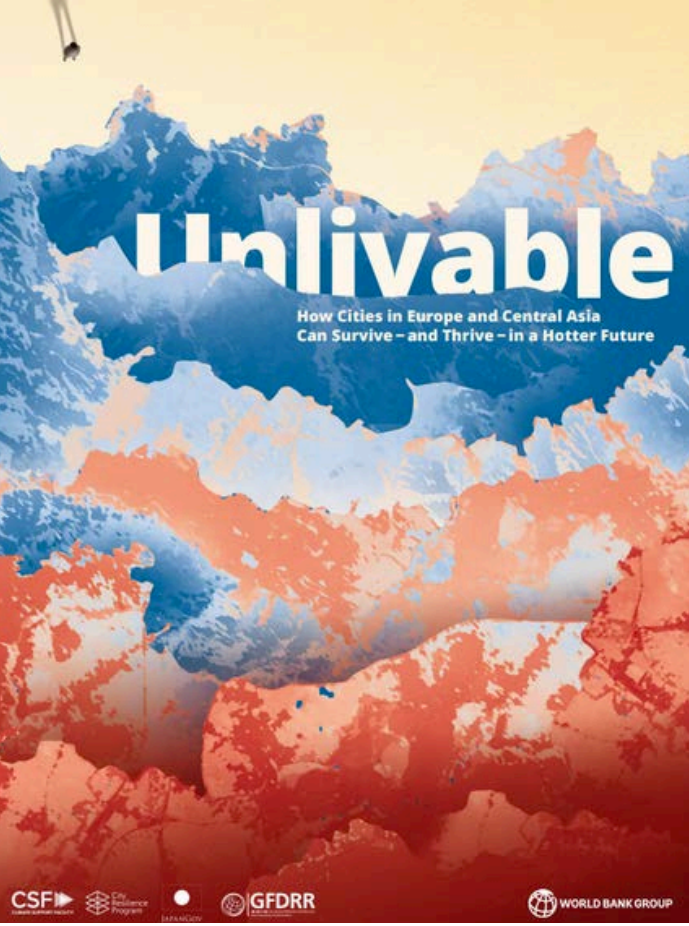
Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

2025 için Dünya Limit Aşım Günü Belirlendi

Global Footprint Network tarafından her yıl hesaplanan Dünya Limit Aşım Günü (Earth Overshoot Day), insanlığın bir yıl içinde tükettiği doğal kaynakların, gezegenin aynı yıl içinde yenileyebileceği toplam kaynak miktarını aştığı tarihi ifade eder. 2025 yılı için küresel ölçekte Limit Aşım Günü 24 Temmuz olarak hesaplandı. Bu, insan faaliyetlerinin yıl bitmeden yaklaşık beş ay önce doğanın yıllık "bütçesini" tükettiği anlamına geliyor. Bir başka deyişle, 2025 itibarıyla insanlık doğayı yıllık kapasitesinin %80 fazlası oranında kullanmaktadır. Bu ciddi dengesizlik, gezegenimizin yenilenme kapasitesinin çok ötesinde bir tüketim seviyesine ulaşıldığını göstermektedir. Ülkemizde ise Limit Aşım Günü 2025'te 18 Haziran tarihine denk gelmiştir. Bu da, Türkiye'nin küresel ortalamadan daha erken bir ekolojik limit aşımı yaşadığını ortaya koymaktadır.

Kaynak: <https://yesilbuyume.org/dunya-limit-asim-gunu-2025-3/>

Dünya Bankası “Unlivable” Raporu ile Şehirlerdeki Yaşanmaz Sıcaklıklara Karşı Uyarıda Bulundu

Dünya Bankası tarafından “Unlivable” başlıklı “Avrupa ve Orta Asya'daki Şehirler Daha Sıcak Bir Gelecekte Nasıl Hayatta Kalabilir?” temalı yeni bir rapor yayımlandı. Raporda, Avrupa ve Orta Asya'daki şehirlerin, giderek artan sıcaklıklarla karşı karşıya kalacağı belirtilerek “yaşanmaz” boyuttaki sıcaklıklar ile ilgili uyarılarda bulunuyor. 2050'ye kadar yılda 40-70 arası ek sıcak gün yaşanması öngörülüyor. Bu durum, şehirlerin yaşanabilirliğini tehdit ediyor. Rapora göre, aşırı sıcaklıklar yalnızca bireyleri değil; üretkenliği düşürüyor, enerji sistemlerini zorluyor, ulaşım altyapılarını bozuyor ve özellikle küçük işletmeleri orantısız şekilde etkiliyor. Harekete geçilmezse, sıcaklıklar şehir ekonomilerinden yıllık %2,5'e varan GSYH kaybına yol açabilir. 2030'a kadar 87.000 tam zamanlı işin sıcak stresi nedeniyle kaybolacağı öngörülüyor.

Kaynak: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstreams/651aa4ee-57b0-409b-aa0d-54784772fua5/download>

Dünya Bankası'nın yıllık Karbon Fiyatlandırma Durumu ve Eğilimleri raporunun 12'si yayımlandı. Rapora göre, dünya genelinde 80 ETS ve karbon vergisi uygulamada. Türkiye'nin dışında Brezilya ve Hindistan, ETS kurulumu için önemli kilometre taşlarını geride bıraktı. Çin, ETS kapsamını sanayi sektörlerini içerecek şekilde genişletti ve böylece doğrudan karbon fiyatlaması kapsamı küresel emisyonların %28'ine ulaştı. ETS veya karbon vergisi uygulayan ekonomiler artık küresel GSYİH'nin neredeyse üçte ikisini temsil ediyor. 2024'te doğrudan karbon fiyatlamasından elde edilen gelir 100 milyar doların üzerinde. Bu gelirlerin yarısından fazlası çevre, altyapı ve kalkınma projelerine ayrıldı.

Kaynak: <https://www.worldbank.org/en/publication/state-and-trends-of-carbon-pricing>

Karbon Fiyatlandırmasının Durumu ve Trendleri 2025 Raporu Yayımlandı

Otomotiv Üreticileri ve Tedarikçileri İçin Yeni SBTi Standart Taslağı Yayımlandı

Science Based Targets initiative (SBTi) tarafından otomotiv üreticileri ve otomotiv yedek parça tedarikçileri için yeni bir Net-Sıfır Standart taslağı paylaşıldı. Hedeflerini belirlerken halihazırda yürürlükte olan Kara Taşımacılığı Kılavuzu'nu kullanan sektör için özelleşen ihtiyaçları göz önüne alınarak ayrı bir hedef belirleme standardının üretilmesine karar verildi. Nihai versiyon yayımlandıktan sonra, mevcut hedefi önceki kılavuza göre onaylı olan firmaların hedef güncellemeleri zorunlu olmayacak. Yeni başvurular için 6 aylık geçiş süreci tanınacak, sonrasında ise yeni standart zorunlu hale gelecek. SBTi, Taslak Standart için kamuoyu görüşlerini topluyor. Görüş bildirmek için son tarih 11 Ağustos 2025.

Kaynak: <https://sciencebasedtargets.org/sectors/automotive-and-land-transport>

Tekstil ve Hazır Giyim Sektör Standardı, perakende ve toptan satışta tekstil, hazır giyim, ayakkabı veya mücevher üretimi ve imalatı yapan tüm kuruluşlar için tasarlandı. Kamuoyu görüş alımı süreci 28 Eylül 2025'de sonlanacak standard ile Tekstil ve hazır giyimin küresel değer zincirlerindeki izlenebilirlik ve şeffaflık eksikliğinin ele alınması amaçlanıyor. Farklı ticari ve mevzuat gerekliliklerine sahip birden fazla ülkede faaliyet gösteren kuruluşların hem raporlama ihtiyaçlarını hem de paydaş beklentilerini karşılamak için küresel olarak tutarlı bir ölçüt setine ihtiyaç tespit edildi.

Kaynak: <https://sustainablefuture.com.tr/wp-content/uploads/2025/07/eri-textiles-apparel-exposure-draft.pdf>

Tekstil ve Hazır Giyim Sektör Standardı İçin Kamuoyu Görüş Süreci Başlatıldı

Türkiye'nin İlk İklim Kanunu Yasalaştı ve ETS Yönetmelik Taslağı Yayımlandı

Türkiye'nin İlk "İklim Kanunu Teklifi" TBMM Genel Kurulunda kabul edildi. İklim Kanunu kapsamında iklim değişikliğiyle mücadeleyi yasal altyapıya kavuşturacak olan düzenlemelerle 2053 net sıfır emisyon hedefinin gerçekleştirilmesi, sera gazı emisyonlarının azaltılması kapsamında bakanlıklara, Ulusal Katkı Beyanı ve strateji belgelerindeki eylemler çerçevesinde sorumluluklar verilecek. Kanun ile, İklim değişikliğiyle mücadelede ekosistemlerin korunması, Sera gazı emisyonlarının azaltılması, İklim değişikliği strateji ve eylem planlarının hazırlanması, İllerde koordinasyon kurulunun kurulması, Yatırımlar ve finansal kaynakların yönetimi, Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kurulması, Sera gazı emisyon izin sistemi, Ozon tabakasını incelten maddelerle ilgili yaptırımlar, Sera gazı emisyonlarına ve florlu gazlara ilişkin yasaklara uyulmamasında uygulanacak cezalar hususları düzenlendi. Türkiye'nin ilk İklim Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle ETS yönetmelik taslağı yayımlandı.

Kaynak: <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/c0986a6f-d636-4c89-a92f-5db951eeeb09.pdf>

Uluslararası Fon Kuruluşlarının Türkiye'ye Yönelik Yeşil Dönüşüm Finansman İmkanları Belgesi Yayınlandı

Firmaların yeşil dönüşümlerinin finansmanında kullanılabilecekleri Uluslararası Fon Kuruluşlarının Yeşil Dönüşüme Yönelik Finansman İmkanları belgesi Ticaret Bakanlığı tarafından ilgili kurumlarla gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde derlenerek Bakanlığın yeşil mutabakat duyurular bölümünde yayınlandı. İlgili finansman belgesinin üçer aylık dönemlerle güncelleneceği belirtildi.

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/data/6887851113b876cb2c1ef85e/102305512.pdf>

